

sygn. akt I C 1091/18

WYROK W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Urszula Kubik

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Pojęta

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2020 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Gminie M. C.

o zadośćuczynienie

1. zasądza od pozwanej Gminy M. C. na rzecz powódki J. S. kwotę 20,000,00 zł (dwadzieścia tysięcy zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych w stosunku rocznym od dnia 22 września 2017 r., oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,
2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 254,50 zł (dwieście pięćdziesiąt cztery zł pięćdziesiąt gr) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych w stosunku rocznym od dnia 22 września 2017 r., oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty tytułem odszkodowania,
3. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.680,00 zł (jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych w stosunku rocznym od dnia 13 lutego 2020 r., oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich,
4. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.583,46 zł (cztery tysiące pięćset osiemdziesiąt trzy zł czterdzieści sześć gr) tytułem zwrotu kosztów procesu,
5. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Częstochowie kwotę 515,00 zł (pięćset piętnaście zł) tytułem części opłaty od pozwu, od której uiszczenia powódka była zwolniona;
6. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Częstochowie kwotę 91,51 zł (dziewięćdziesiąt jeden zł pięćdziesiąt jeden gr) tytułem nieuiszczonych wydatków.

sygn. akt I C 1091/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 09 lutego 2018 r. J. S. reprezentowana przez radcę prawnego D. G. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od Gminy M. C. kwoty 20.280,96 zł z tym, że od kwoty 20.254,50 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 22 września 2017 r. do dnia zapłaty. Powódka domagała się także zasądzenia na jej rzecz od pozwanej zwrotu

kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Powódka wniosła o zwolnienie je od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu żądania pozwu powódka wskazała, iż jej roszczenie względem pozwanej wynika ze zdarzenia, do jakiego doszło w dniu 14.08.2015 r. w C. na chodniku położonym przy ul. (...). Powódka idąc chodnikiem wpadła nogą w otwór w uszkodzonej płycie chodnikowej, upadając całym ciężarem swojego ciała na prawą rękę. Świadcami zdarzenia byli mąż powódki Z. S. oraz S. S.. Powódka wraz z mężem oraz S. S. udała się do Miejskiego Szpitala (...) w C., gdzie z uwagi na brak oddziału ortopedycznego, zastosowano jedynie leczenie farmakoterapią i po podaniu silnych leków przeciwbólowych przewieziono ją karetką do kolejnego szpitala w C.. Po przeprowadzeniu badań diagnostycznych ustalono, że powódka ma złamanie nasady dalszej kości ramiennej prawej z przemieszczeniem oraz że wymagana jest operacja nastawienia złamanej kończyny. Pozostawiono powódce do wyboru przeprowadzenie operacji w C. lub bliżej miejsca zamieszkania tj. w T.. Do szpitala w T. została przyjęta w dniu 27.08. 2015 r., gdzie przebywała do dnia 31.08.2015 r. W szpitalu dokonano zabiegu operacyjnego repozyycji i stabilizacji złamania przy użyciu płytki T. Po wypisaniu ze szpitala zalecono powódce zgłoszenie się do poradni ortopedycznej za 4 do 5 dni, usunięcie szwów za 10-14 dni, kontroli RTG za 6 tygodni oraz w przypadku nasilającego się bólu, bądź zniszczenia unieruchomienia gipsowego natychmiastową konsultację w poradni ortopedycznej. Po wygojeniu się ran pooperacyjnych powódkę skierowano na szereg zabiegów fizjoterapeutycznych.

W opinii powódki doznane urazy w sposób znaczący wpłynęły na jej samopoczucie fizyczne i psychiczne, albowiem przed upadkiem, była osobą w pełni sprawną fizycznie i aktywną ruchowo, uprawiającą sporty, opiekującą się wnuczką. W odczuciu powódki od chwili wypadku poziom jej funkcjonowania uległ znacznemu pogorszeniu, ponieważ dolegliwości bólowe oraz ruchowe ograniczyły ją w wykonywaniu czynności życia codziennego, utrudniały wykonywanie codziennych prac i w tym zakresie zmuszona była korzystać z pomocy osób trzecich. Powódka po wypadku i operacji ma zniekształconą prawą dłoń ze szpecącymi ją bliznami, co dodatkowo wpływa negatywnie na jej samopoczucie. Powódka podała, iż z uwagi na okoliczność, że ulica (...) w C. znajduje się w zarządzie jednostki budżetowej Miasta C., tj. Miejskiego Zarządu Dróg i (...) w C. - pismem z dnia 17.07.2017 r. za pośrednictwem reprezentującego ją pełnomocnika zgłosiła do Urzędu Miasta w C. szkodę wraz z wezwaniem do zapłaty i wskazania, czy korzysta z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Pismem z dnia 25.07.2017 r. pozwana potwierdziła, że do jej obowiązków należy utrzymanie pasa drogowego przy ul. (...) w C. oraz poinformowała, że nie posiada ochrony ubezpieczeniowej. Pismem z dnia 21.08.2017 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty: kwoty 24.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 489,42 zł tytułem zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku z wypadkiem, kwoty 204,50 zł tytułem odszkodowania za zniszczenie rzeczy oraz kwoty 1.260,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki. Pismem z dnia 05.09.2017 r. pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania.

Niniejszym pozwem powódka dochodzi zapłaty kwoty 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 k.c. Według powódki zadośćuczynienie pieniężne o który mowa ww. przepisie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej tzw. krzywdy ujmowanej jako cierpienie fizyczne - ból i inne dolegliwości jak i cierpienia psychiczne, czyli ujemne odczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia. Żądanie zasądzenia kosztów związanych dojazdem do placówek medycznych powódka oparła na przepisie art. 444 § 1 k.c. Natomiast w przedmiocie żądania pozwu o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 22 września 2017 r. powódka wskazała, iż w świetle art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych dochodzi odsetek od daty przypadającej 30 dni po terminie otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

Postanowieniem z dnia 30 marca 2018 r. Sądu zwolnił powódkę J. S. od kosztów sądowych w części, mianowicie zwolnioną ją od opłaty od pozwu ponad kwotę 500,00 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana zakwestionowała powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości, i wniosła o jego oddalenie w całości, zasądzenie od strony powodowej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko pozwana podniosła, iż załączone przez powódkę zdjęcia nie stanowią dowodu w sprawie. Natomiast zdarzenie miało miejsce o godzinie 9 rano w sierpniu

przy dobrej widoczności. Zdaniem pozwanej, powódka nie zachowała należytej staranności wymaganej od uczestnika ruchu, czym przyczyniła się do powstania szkody. Pozwana podniosła, że długi okres między doznaniem urazu, a przeprowadzeniem operacji miał wpływ na proces leczenia pooperacyjnego i że można domniemywać, że przebieg operacji miał wpływ na zniekształcenie ręki. Przy czym pozwana nie ponosi odpowiedzialności za błędy lekarskie i w tym zakresie należy powołać biegłego sądowego odnośnie prawidłowości prowadzenia procesu leczniczego, diagnostyki oraz odpowiedzieć na pytanie czy długi czasookres miał wpływ na przebieg operacji, proces leczenia i gojenia. Pozwana zakwestionowała koszty dojazdu do prywatnych placówek medycznych dochodzonych przez powódkę z uwagi na brak dokumentacji potwierdzających odmowę leczenia w państwowych jednostkach.

W toku postępowania dowodowego w sprawie, Sąd m.in. dopuści dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej lek. med. D. K..

Pismem z dnia 13 lutego 2020 r. powódka rozszerzyła powództwo o dalszą kwotę 1.680,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki na podstawie art. 444 §1 k. c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka wraz z mężem przybyła na pielgrzymkę do C., gdzie wyznaczono im miejsce noclegowe w jednej ze szkół mieszczącej się przy ul. (...). W dniu 14 sierpnia 2015 r. około godziny 9, przy dobrej widoczności powódka J. S. wysiadła z samochodu i idąc chodnikiem przy ulicy (...) wpadła nogą w otwór w uszkodzonym chodniku, straciła równowagę i upadła na prawą rękę. Na miejscu znajdował się S. S., który widział wypadek i jako pierwszy udzielił powódce pomocy, następnie nadszedł mąż powódki Z. S., który również widział całe zdarzenie. J. S. odczuwała ogromny ból w prawej ręce, była potłuczona oraz miał zniszczoną część garderoby tj. spodnie typu ogrodniczki. Zniszczone zostały również okulary powódki na skutek czego nie widziała ona wyraźnie. Zaraz po zdarzeniu powódka celem uzyskania pomocy medycznej ze S. S. udała się do znajdującego się nieopodal Miejskiego Szpitala (...) w C. przy ul. (...). Jednak z uwagi na brak w powyższej jednostce oddziału chirurgii urazowej, po podaniu jej silnych leków przeciwbólowych przewieziono ją karetką do Miejskiego Szpitala (...) w C. mieszczącego się przy ul. (...), gdzie przyjęto ją do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Po przeprowadzanie szeregu badań diagnostycznych rozpoznano, iż na skutek upadku doznała ona złamania końca dalszego kości promieniowej prawej z przemieszczeniem oraz otarcia skóry kolana prawego. Prawy nadgarstek oraz przedramię unieruchomiono szyną gipsową. Z uwagi na konieczność wdrożenia leczenia operacyjnego powódka podjęła decyzję, że woli wykonać ją bliżej miejsca zamieszkania tj. w T.. W dniu 18 sierpnia 2015 r. powódka zgłosiła się do Poradni (...) Urazowo-Ortopedycznej Szpitala w T., gdzie wyznaczono termin operacji na dzień 28 sierpnia 2015 r. Hospitalizacja trwała od 27 sierpnia 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r. W czasie operacji dokonano krwawego nastawienia i zespolenia złamania nasady dalszej kości promieniowej prawej płytą (...) i unieruchomiono kończynę w szynie gipsowej. Zalecono powódce zgłoszenie się do poradni ortopedycznej za 4 do 5 dni., usunięcie szwów za 10-14 dni, kontroli RTG za 6 tygodni oraz w przypadku nasilającego się bólu, bądź zniszczenia unieruchomienia gipsowego natychmiastową konsultację w poradni ortopedycznej. Po wygojeniu się ran powódkę skierowano na szereg zabiegów fizjoterapeutycznych. Pierwsze miały miejsce w okresie od 18 listopada 2015 r. do 01 grudnia 2015 r., następne od 08 grudnia 2016 r. do 21 grudnia 2016 r. oraz od 06 marca 2017 r. do 17 marca 2017 r.

(dowód: wyniki badania radiologicznego z (...) Sp. z o.o. w T. k.39 40,41, karta informacyjna leczenia szpitalnego nr ks. gł. (...) z dn.31.08.2015r. k.42-46, kopia Karty P. Ambulatoryjnych i Odmów Przyjęć w (...) z SP ZOZ Miejskiego Szpitala (...) w C. k.47-57, dokumentacja medyczna z dalszego leczenia w (...) Sp. z o.o. w T. k.58-67, karta rejestracji zabiegów fizykalnych k.68, skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne k.69,71,72,72 verte, recepta k.7, oświadczenie co do kosztów dojazdów do placówek medycznych k.74-75, opis zdarzenia z dn.14.08.2015r. k.76-78verte, faktura Vat (...) na kwotę 16,66 zł k.81, faktura Vat nr (...) na kwotę 9,80 zł k.82, faktura Vat nr (...) z dn.12.04.2016r. na kwotę 204,50 zł k.201, zeznania świadka S. S. k.110verte-111, zeznania świadka Z. S. k.111-112, dowód z przesłuchania powódki J. S. k.112-113)

Doznany uraz spowodował u powódki trwałe uszczerbek na zdrowiu w wymiarze 11 %. Prawa ręka nie zamyka się w pełną pięść, natomiast prawy nadgarstek jest mniej odporny na wysiłek fizyczny. Stwierdzono ograniczenia w

ruchomości nadgarstka prawego w stosunku do normy oraz nadgarstka lewego. Powódka nie ma szans na całkowity powrót do zdrowia. W okresie bólowym skutki wypadku ograniczyły jej aktywność życiową, zawodową jak i ogólną sprawność organizmu. Początkowo leczenie powódki było zachowawcze tj. nastawienie manualne i unieruchomienie opatrunkiem gipsowym. Jednakże, na skutek wtórnego przemieszczenia odłamów powódka została zakwalifikowana do leczenia operacyjnego tj. wykonano otwarte nastawienie nasady dalszej kości promieniowej i stabilizację płytą (...). Powódka mogła odczuwać dolegliwości bólowe o dużym natężeniu od 5-7 dni, następnie od 2 do 3 dni po zabiegu operacyjnym. Średnie dolegliwości bólowe mogły trwać od 6-8 tygodni, natomiast przez okres kolejnych 10-12 tygodni dolegliwości bólowe mogły mieć lekkie natężenie. Przez okres unieruchomienia w opatrunku gipsowym powódka potrzebowała pomocy osób trzecich oraz przez pewien czas po jego zdjęciu tj. łącznie około 3 miesięcy w szczególności przez pierwsze 4 tygodnie w wymiarze 3 godzin dziennie, przez okres kolejnych 4 tygodni około 2 godzin dziennie i w okresie następnych 4 tygodni około 1 godziny dziennie. Aktualnie stan jej nadgarstka pomimo ograniczeń nie powoduje ograniczeń w wykonaniu czynności dnia codziennego. W ocenie biegłego sądowego ogólny stan zdrowia powódki jest dobry, jak również dobre są rokowania na przyszłość.

(dowód: opinia sądowo-lekarska lek.med. D. K. biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii k.155-161, dowód z przesłuchania powódki J. S. k.112-113)

Pismem z dnia 17 lipca 2017 r. działający w imieniu powódki EuCO (...) Centrum (...) zgłosiło szkodę Urzędowi Miasta w C., od którego zażądała odszkodowania w wysokości 15.000,00 zł. W odpowiedzi na to zgłoszenie z dnia 25 lipca 2017 r. Miejski Zarząd Dróg i (...) w C. odmówił jej wypłaty świadczenia odszkodowawczego wskazując, iż obowiązek należytego utrzymania stanu chodnika przy ul. (...) w C., nie wiąże się z automatycznym przyjęciem przez (...) w C. odpowiedzialności za powstałe w dniu 14 sierpnia 2015 r. zdarzenie, wskazała jednocześnie, że nie posiada ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Pismem z dnia 21 sierpnia 2017 r. EuCO (...) Centrum (...) wezwało pozwaną do zapłaty kwoty 24.000,00 zł, kwoty 489,42 zł tytułem zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku z opisanym uszczerbkiem, kwoty 204,50 zł tytułem odszkodowania za zniszczone rzeczy, oraz kwoty 1.260,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich. (...) w C. odmówił wypłaty powyższych roszczeń. W tym stanie rzeczy powódka wniosła pozew do Sądu o zadośćuczynienie przeciwko Gminie M. C. jako podmiotowi odpowiedzialnemu za utrzymanie prawidłowego stanu nawierzchni dróg i chodników w C., w tym również chodnika przy ulicy (...).

(dowód : pismo EuCo (...) Centrum (...) z dn.17.07.2017r. k.32, pismo EuCo (...) Centrum (...) z dn.21.08.2017r. k.34-37, pismo (...) C. z dn. 25.07.2017r. k.33, pismo z (...) C. z dn.05.09.2017r. k.38)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na załączonych do akt sprawy dokumentach, które nie budziły wątpliwości, że zostały sporządzone przez osoby, których podpisy znajdują się pod ich treścią lub że pochodzą one od organów w ich treści wskazanych. Forma i treść tych pism były właściwe dla dokonania czynności w nich opisanych, a ich wiarygodność i rzetelność nie budziły wątpliwości Sądu. W zakresie skutków wypadku powódki oraz przebiegu procesu leczenia Sąd oparł się na treści opinii lek. med. D. K. biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii oraz wyjaśnień powódki.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną żądania powódki stanowiły przepisy art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. Zgodnie z cytowanymi przepisami krzywda, której naprawienia może domagać się poszkodowany stanowi niemajątkowy skutek naruszenia dóbr osobistych, wywołany uszkodzeniem ciała, rozstrojem zdrowia, pozbawieniem wolności lub skłonieniem za pomocą podstępem, gwałtu lub nadużycia stosunku zależności do poddania się czynowi nierządному. Uszczerbki te mogą polegać na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związanych ze stanem zdrowia, ale też z jego dalszymi następstwami w postaci odczuwanego dyskomfortu w swobodnym poruszaniu się bez pomocy kuli, braku możliwości dotychczas uprawianego sportu, mobilności, poczuciu osamotnienia, nieprzydatności społecznej bądź nawet wykluczenia.

Pozwana zarzuciła powódce przyczynienie się do powstania szkody przez niedochowanie należytej staranności jako uczestnik ruchu oraz przez odmowę wykonania operacji w C. i podjęciu decyzji o wykonaniu jej w T. M., co

przedłużyło okres wykonania tej operacji o 2 tygodnie. Pozwana zakwestionowała też koszty dojazdu do prywatnych placówek medycznych argumentując brakiem załączenia przez stronę powodową dokumentów odmawiających leczenia w państwowych jednostkach. Również zakwestionowano datę od jakiej należy naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie wskazując, że należy je orzec od daty złożenia pozwództwa. Jednocześnie pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za utrzymanie należytego stanu chodnika przy ul. (...) w C., jak również rozmiaru obrażeń doznanych przez powódkę, a ustalonych przez biegłego lekarza ortopedę traumatologa.

Zasada odpowiedzialności pozwanej Gminy nie budzi wątpliwości. Okoliczność, że przedmiotowy teren należy do pozwanej, która nim zarządza i odpowiada za jego właściwy stan była bezsporna. Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2007r. nr 19 poz. 115 z późn.zm.) do zadań zarządcy drogi, których nie dochowanie uzasadnia jego odpowiedzialność, należy m.in. utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą, przeprowadzenie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, czy wykonanie robót inwestycyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających. Jak wynika z powyższego do powinności zarządców dróg należy wykonanie szeregu czynności, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu po drogach i chodnikach, m.in. poprzez usuwanie wszelkich nierówności w ich nawierzchni. Zadaniem zarządcy jest bowiem utrzymanie podlegających mu dróg i chodników w takim stanie, aby jej użytkownicy nie byli narażeni na wypadek. Podstawą odpowiedzialności pozwanej Gminy jest art. 416 k.c. Zgodnie ze wskazanym przepisem osoba prawna jest obowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej z winy jej organu. Wina organu pozwanej wynika natomiast z przepisów art. 19 i 20 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych. Według wskazanych przepisów do zadań pozwanej Gminy jako zarządcy drogi w miejscu zdarzenia należy m.in. utrzymanie nawierzchni dróg i chodników, wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających. Fakt, iż na pozwanej ciąży obowiązek zarządcy dróg znajdujących się w obrębie Miasta C., w tym również ulicy (...) wynika z treści pisma Miejskiego Zarządu Dróg i (...) w C. z dnia 25 lipca 2017 r.

Na podstawie załączonej do akt sprawy dokumentacji zdjęciowej stwierdzić należy, że teren, na którym doszło do zdarzenia nie był utrzymany w należywym stanie. Nawierzchnia chodnika w miejscu wypadku była nierówna z uwagi na szereg ubytków w płytkach chodnikowych. Na powierzchni płytki chodnikowej, na której doszło do wypadku była dziura, do której wpadła nogą powódka i tracąc równowagę upadła doznając złamania nadgarstka i otarcia skóry kolana prawego. Oprócz powołanej dokumentacji zdjęciowej o złym stanie nawierzchni chodnika świadczą również zeznania świadków S. S. i M. S. oraz wyjaśnienia powódki.

Opisany powyżej zły stan ogólnodostępnego chodnika przy drodze publicznej stanowi niewątpliwie istotną przeszkodę i zagrożenie dla bezpieczeństwa jego użytkowników. W żadnym razie nie może być on uznany za odpowiedni, normalny i zapewniający korzystającym z chodnika odpowiednie i bezpieczne warunki jego użytkowania. W takim stanie rzeczy nie można uznać, iż pozwana dochowała ciężących na niej - jako na zarządcy drogi - obowiązków wynikających z przepisów powołanej wyżej ustawy.

Jednocześnie Sąd nie podzielił stanowiska pozwanej, jakoby powódka przyczyniła się do powstania szkody. Na podstawie znajdujących się w aktach sprawy zdjęć można stwierdzić, iż stan chodnika był zły, z uwagi na widoczne ubytki nawierzchni w większości płytek chodnikowych. Biorąc pod uwagę ten a nie inny stan chodnika i dziurę w nawierzchni płytki, do której wpadła nogą powódki, Sąd uznał, iż nie ma podstaw do stwierdzenia jej przyczynienia się do powstania szkody. Nie można od powódki oczekiwać zachowywania szczególnej ostrożności przy poruszaniu się chodnikiem, którego stan z gruntu rzeczy na całej powierzchni miał ubytki, które powodowały niebezpieczeństwo upadku przy próbie ominięcia innego zauważonego ubytku. W ocenie Sądu, za taki właśnie zły stan chodnika pozwana winna ponieść odpowiedzialność. Co do kolejnego zarzutu przyczynienia się powódki należy wskazać, że z opinii biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii wynika, że opóźnienie w przeprowadzeniu operacji nie miało wpływu na proces gojenia urazu i jego wynik. Biegły wskazał nawet, że są przypadki specjalnie odraczania wykonania operacji

w oczekiwaniu na ewentualne wtórne przemieszczenie, lub na zmniejszenie się obrzęku, co poprawiłoby warunki dla zabiegu.

Zasada odpowiedzialności pozwanej za krzywdę poniesioną przez powódkę, w przedstawionych powyżej okolicznościach nie budziła zatem wątpliwości. Kwestią sporną była wysokość zadośćuczynienia. Przy jej ustalaniu Sąd zważył, iż w judykaturze i doktrynie dość powszechnie przyjmuje się wyłącznie kompensacyjny charakter ochrony majątkowej udzielanej pokrzywdzonemu i niedopuszczalność przypisywania jej funkcji represyjnych. Kompensata majątkowa ma na celu ograniczenie przykrych doznań. Służyć temu ma nie tylko udzielenie pokrzywdzonemu należytej satysfakcji moralnej w postaci uznania jego krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego lub wesprze realizację wskazanego przez niego celu społecznego. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, charakteru obrażeń, stopnia nasilenia bólu, okresu leczenia, liczby zabiegów, trwałych następstw wypadku, stanu ogólnej niezdolności fizycznej i psychicznej, ujemnych uczuć przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi lub w związku z następstwami uszkodzeń ciała lub rozstroju zdrowia, stresu pourazowego, niemożności wykonywania zawodu lub innej działalności, ale też typowej codziennej aktywności, stopnia wyłączenia z normalnego życia, a także stopnia pozbawienia radości z życia, stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia, sytuacji osobistej, wieku i związanego z nim poziomu wrażliwości psychicznej, zawodu poszkodowanego, stosunków majątkowych. Nie bez znaczenia dla oceny stopnia doznanej krzywdy jest również wynikająca z kalectwa utrata przez poszkodowanego perspektyw na przyszłość oraz poczucie bezradności, związane m.in. z koniecznością korzystania z opieki osób trzecich, utratą zdolności zarobkowania czy możliwości rozwoju zawodowego i osobistego. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt III CSK 62/09, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., sygn. akt IV CSK 357/03, niepubl.)”.

Jednocześnie pamiętać należy, iż suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach i być dostosowana do aktualnych stosunków majątkowych w społeczeństwie (wyrok SN z dn.22.03.1978r. sygn. IV CR 79/78). Umiarkowana wysokość zadośćuczynienia oznacza natomiast, iż nie może być ono ani rażąco wygórowane, ani rażąco niskie (wyrok SN z 09.07.1970 r. sygn. III PRN 39/70).

Ponadto, jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09 lutego 2000 r. II CKN 582/9 „Krzywda wynagradzana zadośćuczynieniem pieniężnym, uregulowanym w art. 445 k.c., jest szkodą niemajątkową. Charakter takiej szkody decyduje o jej niewymierności. Przyznanego poszkodowanemu zadośćuczynienia nie należy zatem traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1 k.c., ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia”. (lex nr 52776)

Mając na uwadze przytoczone powyżej reguły obliczania wysokości zadośćuczynienia, Sąd uznał żądanie powódki za zasadne. Strona powodowa wyczerpująco udokumentowała rozmiar doznanej szkody, jak również cierpienia będące jej następstwem. Pozwana nie negowała podnoszonych przez powódkę okoliczności w tym zakresie. W szczegółowy sposób rozmiar doznanego przez powódkę obrażenia opisał biegły lekarz ortopeda w sporządzonej na potrzeby niniejszej sprawy opinii sądowno-lekarskiej. Zgodnie z jej treścią powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 11 %. Leczenie urazu prawego nadgarstka miało charakter zachowawczy, ale również operacyjny. Leczenie skutków upadku trwało około trzech miesięcy. Wiązało się ono z dolegliwościami bólowymi, których natężenie było silne przez okres 5-7 dni po zdarzeniu i 2-3 dni po operacji, średnie przez 6-8 tygodni oraz lekkie przez dalsze 10-12 tygodni. Po wskazanym okresie dolegliwości bólowe mogły występować okazjonalnie np. przy zmianie warunków pogodowych, czy po przeciążeniu nadgarstka. W okresie leczenia skutków upadku, powódka wymagała pomocy osób trzecich w wykonywaniu czynności życia codziennego w różnym zakresie przez okres 12 tygodni. Leczenie zostało zakończone bez możliwości całkowitego wyleczenia. Taki przebieg procesu leczenia doznanego przez powódkę urazu prawej kończyny, przedstawiony w opinii lekarza ortopedy i nie kwestionowany przez żadną ze stron, uzasadniają w ocenie Sądu przyznania powódce zadośćuczynienia w wysokości 20.000 zł dochodzonej pozwem. Sąd uznał, iż

kwota ta jest adekwatna do rozmiaru i dotkliwości krzywdy poniesionej przez powódkę. Uwzględni ona wszelkie okoliczności i następstwa przedmiotowego zdarzenia, w tym rozmiar i czasokres doznanych przez powódkę cierpień, czas trwania leczenia oraz jego przebieg.

Rekompensata szkody uregulowana w art. 444 k.c. obejmuje wszystkie koszty, które w danych okolicznościach należy uznać za racjonalne i uzasadnione. Poszkodowany nie ma obowiązku dołożenia starań, aby obowiązek naprawienia szkody był jak najmniejszy (np. nie można mu postawić zarzutu, że korzystał z porad wybitnego lekarza, jeśli było to uzasadnione stanem zdrowia po doznanym uszczerbku). Poszkodowany nie może jednak domagać się wynagrodzenia wydatków obiektywnie niepotrzebnych, których czynienie wynikało jedynie z subiektywnych wyobrażeń o stanie własnego zdrowia. Naprawienie szkody wywołanej uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia polega na pokryciu kosztów leczenia, zakupu leków i sprzętu medycznego, kosztów rehabilitacji oraz przejazdów do ośrodków świadczących pomoc medyczną lub zapewniających rehabilitację. Naprawieniem szkody może być zatem objęty koszt zakupu samochodu lub przystosowania go do potrzeb osoby poszkodowanej. Rekompensowane muszą być także koszty nauki nowego zawodu, jeśli poszkodowany wskutek doznanego uszczerbku nie może wykonywać dotychczasowej pracy. Pokryciu podlegają również koszty opieki sprawowanej nad poszkodowanym, choćby nawet opieka ta była roztoczona przez osoby bliskie, które nie żądają wynagrodzenia. To samo dotyczy kosztów odwiedzin osób bliskich poszkodowanego. Zatem Sąd nie miał wątpliwości, że dochodzone pozwem koszty i wydatki na dojazdy do jednostek medycznych, koszty dojazdu w celu uzyskania dokumentacji medycznej, koszty zniszczonych przedmiotów jak również wynagrodzenie za opiekę należą się powódce. Również sposób wyliczenia ich nie wzbudził wątpliwości Sądu. Pozwana zarzucała, że nie załączono żadnych dowodów na wykazanie, że powódka nie mogła się leczyć w państwowych jednostkach. Należy wskazać, że powódka nie dochodzi kosztów leczenia prywatnego, a dojazdy do prywatnych placówek medycznych są jednym z elementów stanowiących pełne koszty dojazdów, które zdaniem Sądu nie są znaczne i wynoszą 50,00 zł. Pozwana nie wykazała, że powyższe w jakikolwiek sposób podwyższyło koszty dojazdów. Również zasadnym jest koszty kopii dokumentacji medycznej nadesłanej powódce niezbędne do dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia należy jej zwrócić. Pozwana zakwestionowała również wysokość szkody w kwocie 204,50 zł tj. za zniszczone okulary. Powódka wyjaśniła na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2018 r., że zniszczeniu uległy okulary, w których stłukły się szkła, co również potwierdził świadek S. S. oraz Z. S.. Powódka załączyła fakturę na dowód zakupu nowych okularów na kwotę 204,50 zł. Pozwana nie przedstawiła, żadnych dowodów celem zakwestionowania wysokości dochodzonego odszkodowania. Zatem, sąd uznał, powyższe roszczenia za udowodnione i zasądził na rzecz powódki dochodzoną kwotę odszkodowania. Również Sąd uwzględnił żądanie powódki w przedmiocie zasądzenia kosztów opieki w okresie leczenia. Stawka godzinowa wskazana przez stronę powodową nie jest wygórowana, a zakres opieki pokrywa się z zakresem wskazanym w opinii biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii.

Sąd uwzględnił również roszczenie powódki co do odsetek ustawowych za opóźnienie i orzekł naliczanie ich od kwoty zadośćuczynienia oraz od kwoty naprawienia szkody za zniszczone okulary i za dojazdy od dnia 22 września 2017 roku. O roszczeniu odsetkowym decyduje art. 481 k.c. w zw. z art.14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych. Sąd zasądził odsetki od dnia 22 września 2017 r. tj. po upływie 30 dni od zawiadomienia o szkodzie (pismo z dnia 21 sierpnia 2017 r.). Natomiast co do kwoty 1.680,00 zł tj. kosztów opieki Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wytoczenia o nie powództwa tj. od dnia 13 lutego 2020 roku.

Orzekając w przedmiocie kosztów postępowania Sąd zastosował ogólną zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania zawartą w art. 98 k.p.c. Zgodnie ze wskazanym przepisem, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powódka poniosła koszty procesu w postaci opłaty od pozwu w kwocie 500,00 zł, wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 3.600,00 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł, koszty zaliczki pobranej na poczet wynagrodzenia biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii w kwocie 200,00 zł, koszty uzyskania kserokopii dokumentacji medycznych na kwotę zapłaconych faktur w wysokości 26,46 zł oraz koszty dojazdu na rozprawę pełnomocnika powódki w wysokości 240,00 zł. Łączna wysokość kosztów powoda wyniosła 4.583,46 zł. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powódki wynika z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22

października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów. W przedmiotowej sprawie powództwo zostało uwzględnione w całości, a zatem zgodnie z art. 98 k.p.c., pozwana winna zwrócić powodce całość poniesionych przez nią kosztów. Postanowieniem z dnia 30 marca 2018 r. powódka została zwolniona częściowo od kosztów sądowych, mianowicie zwolniono ją z opłaty od pozwu ponad kwotę 500,00 zł, w związku z czym Sąd nie obciążył jej kosztami nieuiszczonej części opłaty od pozwu w kwocie 515,00 zł, którą to kwotę nakazał pobrać od pozwanej stosownie na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Również na podstawie art. 113 u.k.s.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanej kwotę 91,51 zł tytułem nieuiszczonych wydatków na poczet kosztów opinii biegłego, które w toku postępowania poniósł tymczasowo Skarb Państwa.